

บทความประจำวัน วันนี้เสนอเรื่อง “21 มีนาคม วันป่าไม้โลก”

ท่านผู้ฟังครับ/คะ “ป่าไม้” นับได้ว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญต่อมนุษยโลกทั้งทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่ให้นุขยได้บริโภคใช้สอยและประกอบอาชีพ ซึ่งสร้างรายได้ให้กับประชาชนจำนวนมาก และที่สำคัญป่าไม้ยังช่วยรักษาสมดุลทางธรรมชาติ รักษาต้นน้ำลำธาร และเป็นที่อยู่ให้กับสัตว์นานาชนิดอีกด้วย แต่ในปัจจุบันมีวิวัฒนาการและการขยายตัวของประชากรโลกอย่างรวดเร็ว จึงเป็นแรงผลักดันให้เกิดการบุกรุกทำลายป่าไม้ เพื่อบุกเบิกพื้นที่ทำกิน และลักลอบตัดไม้ทำลายป่ามากมาย ทำให้ป่าไม้ลดลงอย่างน่าใจหาย ส่งผลให้ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในแต่ละปีทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงคุณค่าและประโยชน์ของทรัพยากรป่าไม้ และช่วยกันอนุรักษ์ป่าไม้ไม่ให้ถูกทำลายมากไปกว่านี้ จึงมีการกำหนดให้วันที่ 21 มีนาคม ของทุกปี เป็น “วันป่าไม้โลก (World forestry day)” ครับ/คะ

สำหรับแนวคิดในการกำหนดวันป่าไม้โลกมีต้นกำเนิดมาจากการประชุมสมัชชานานาชาติของสหประชาชาติด้านเกษตร (European Confederation of Agriculture) ครั้งที่ 23 ในปี พ.ศ. 2541 และในปีเดียวกันนั้นเอง องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ได้สนับสนุนแนวความคิดดังกล่าว โดยคาดหวังว่าจะสามารถกระตุ้นความตระหนักของสาธารณชนถึงความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้ โดยกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในวันที่ 21 มีนาคม ของทุกปีทั่วโลก สาเหตุที่กำหนดให้วันที่ 21 มีนาคมของทุกปีเป็นวันป่าไม้โลกนั้น เนื่องจากวันดังกล่าวเป็นช่วงเวลาที่ดีของอาทิตย์อยู่ในตำแหน่งตรงได้ฉากกับเส้นศูนย์สูตรของโลกพอดี ซึ่งจะเกิดขึ้นปีละ 2 ครั้ง (วันที่ 21 มีนาคม และ 22 กันยายนของทุกปี) หรือในหนึ่งรอบที่โลกโคจรรอบดวงอาทิตย์ แกนหมุนของโลกที่เอียงจะเลื่อนมาอยู่ในระนาบที่ได้ฉากกับตำแหน่งดวงอาทิตย์ จุดที่ระนาบทั้งสองตัดกันว่า “วิษุวัต” เหตุการณ์นี้เรียกอีกอย่างว่า “วันราตรีเสมอภาค” หมายถึงเวลาตอนกลางคืนเท่ากับเวลากลางวันพอดี และในวันที่ 21 มีนาคม ดังกล่าว ทำให้เกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่า “ศารทวิษุวัตของเขตร้อนโลกใต้” หมายความว่า จุดที่มีกลางวันและกลางคืนเท่ากันในฤดูใบไม้ร่วง (วันศารท คือ วันเริ่มต้นของฤดูใบไม้ร่วงในซีกโลกใต้) และ “วสันตวิษุวัตของซีกโลกเหนือ” หมายความว่า จุดที่มีกลางวันและกลางคืนเท่ากันในฤดูใบไม้ผลิเขตร้อนซีกโลกเหนือ ทั้งนี้ FAO ได้เลือกวันดังกล่าวเป็นวันเฉลิมฉลองป่าไม้โลก เพื่อส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนได้รับทราบถึงข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรป่าไม้ใน 3 ประเด็นหลัก คือ การป้องกัน ผลิตผลป่าไม้ และการนันทนาการ

ทั้งนี้ จากการประชุมภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ครั้งที่ 26 (COP26) ณ เมืองกลาสโกว์ ประเทศสกอตแลนด์ นานาประเทศมีความตกลงและเห็นชอบร่วมกันว่าจะยุติการทำลายป่าในปี ค.ศ. 2030 ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศภาคีที่เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว ซึ่งได้ประกาศเจตนารมณ์ยุติการตัดไม้ภายใน พ.ศ. 2573 และมีเป้าหมายเพิ่มพื้นที่สีเขียวทุกประเภท ให้ได้ร้อยละ 55 ภายในปี พ.ศ. 2580 ซึ่งประเด็นเรื่องความสำคัญด้านคุณค่าของป่าไม้ มิได้เพิ่งเริ่มกล่าวถึงเฉพาะใน COP26 เท่านั้น แต่มีการให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ปี และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2514 เป็นต้นมา ที่มีการกำหนดให้ทุกวันที่ 21 มีนาคม เป็น “วันป่าไม้โลก”

ท่านผู้ฟังครับ/คะ การอนุรักษ์และใช้ป่าไม้อย่างยั่งยืนเป็นหนึ่งในวิถีทางในการป้องกันโลกของเราและตัวเราที่ดีที่สุด ป่าไม้ที่สมบูรณ์คือส่วนสำคัญที่จะช่วยรักษาสุขภาพความสมบูรณ์ของโลกใบนี้ไว้ได้ ป่าไม้ให้ทั้งความเป็นอยู่และโภชนาการที่ดี ให้ความหลากหลายทางชีวภาพ และสิ่งแวดล้อมที่ดีแก่มวลมนุษยชาติ ดังนั้นอนาคตของป่าไม้จึงอยู่ที่พวกเราที่จะต้องช่วยกันพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติที่แสนจะมีค่านี้ไว้ให้ได้ ครับ/คะ

จบบทความประจำวัน เรื่อง “เคล็ดลับปรับพฤติกรรม ให้ห่างไกลจากโรค NCDs”

เรียบเรียงโดย วิฑิตมา มัทธธนขจร / เตชินต์ มัชฌันติกะ นำเสนอ

ท่านผู้ฟังที่สนใจบทความดังกล่าว สามารถดาวน์โหลดได้ที่เว็บไซต์ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย radiothailand.prd.go.th หรือติดต่อได้ที่ส่วนกระจายเสียงในประเทศ โทรศัพท์ 0 2277 3804 ในวันและเวลาราชการ